



14.12.2015

UDKAST TIL BETÆNKNING

om samhørighedspolitik i EU's bjergområder
(2015/2279(INI))

Regionaludviklingsudvalget

Ordfører: Iliana Iotova

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	11

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om samhørighedspolitik i EU's bjergområder (2015/2279(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 174 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (i det følgende benævnt "forordningen om fælles bestemmelser")¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om særlige bestemmelser vedrørende målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006²,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006³,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005⁴,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1299/2013 af 17. december 2013 om særlige bestemmelser for støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling til målet om europæisk territorielt samarbejde⁵,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1302/2013 af 17. december 2013 om ændring af forordning (EF) nr. 1082/2006 om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS), for så vidt angår klarhed, forenkling og forbedring af oprettelsen af sådanne grupper og af deres funktion⁶,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2015/1017 af 25.

¹ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320.

² EUT L 347 af 20.12.2013, s. 289.

³ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 470.

⁴ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 487.

⁵ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 259.

⁶ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 303.

- juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 — Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer¹,
- der henviser til sin beslutning af 23. maj 2013 om en makroregional strategi for Alperne²,
 - der henviser til meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en EU-strategi for Alperregionen (COM(2015)0366) og den tilhørende handlingsplan,
 - der henviser til udtalelse af 21. januar 2015 fra Regionsudvalget med titlen "En makroregional EU-strategi for Alperregionen"³,
 - der henviser til sin beslutning af 17. februar 2011 om gennemførelsen af EU-strategien for Donauområdet⁴,
 - der henviser til sin beslutning af 21. januar 2010 om en EU-strategi for Donauregionen⁵,
 - der henviser til Rådets konklusioner af 13. april 2011 vedrørende EU-strategien for Donauområdet,
 - der henviser til Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Den Europæiske Unions strategi for Donauområdet (COM(2013)0181),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse om EU's strategi for Donauområdet (COM(2010)0715) og forslaget til handlingsplan, der ledsager strategien (SEC(2009)0712),
 - der henviser til udtalelse af 16. juni 2011 fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om "Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: EU's strategi for Donauområdet"⁶,
 - der henviser til udtalelse af 31. marts 2011 fra Regionsudvalget med titlen "En strategi for Donauområdet"⁷,
 - der henviser til Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om merværdien af makroregionale

¹ EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0229.

³ EUT C 19 af 21.1.2015, s. 32.

⁴ EUT C 188 E af 28.6.2012, s. 30.

⁵ EUT C 305 E af 11.11.2010, s. 14.

⁶ EUT C 248 af 25.8.2011, s. 81.

⁷ EUT C 166 af 7.6.2011, s.23.

- strategier (COM(2013)0468) og de relevante rådskonklusioner af 22. oktober 2013,
- der henviser til den sjette rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed (COM(2014)0473),
 - der henviser til undersøgelsen af 28. februar 2013 udarbejdet af Euromontana med titlen "Toward Mountains 2020: Step 1 – capitalising on Euromontana work to inspire programming",
 - der henviser til udkastet til indgående analyse fra sit Generaldirektorat for Interne Politikker (Afdeling B: Struktur- og Samhørighedspolitik) fra januar 2016 med titlen "Cohesion in mountainous regions of the EU",
 - der henviser til forretningsordenens artikel 52,
 - der henviser til betænkning fra Regionaludviklingsudvalget og udtalelse fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (A8-0000/2015),
- A. der henviser til, at bjergområder udgør en betydelig del af EU's territorium (ca. 30 %), og at hele EU er afhængig af deres økosystemydelse;
- B. der henviser til, at der ikke er nogen udtrykkelig definition af bjergområder i EU's regionalpolitik, og at den definition, der anvendes i Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), skal omformuleres;
- C. der henviser til, at mange bjergområder risikerer affolkning og aldrende befolkninger på grund af de ekstreme forhold og den afsides beliggenhed, hvilket forstyrrer generationernes naturlige cyklus og fører til en forringelse af de sociale standarder og livskvaliteten; der henviser til, at dette ofte fører til stigende arbejdsløshed, social udstødelse og vandring til byområderne;
- D. der henviser til, at bjergområderne giver en række muligheder for at nå EU's mål inden for beskæftigelse, samhørighed og miljøbeskyttelse gennem bæredygtig udnyttelse af deres naturressourcer;
- E. der henviser til, at støtten fra ELFUL til bjergområderne kan suppleres af midler fra de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) med henblik på at opnå en bedre og mere inklusiv udvikling;
- F. der henviser til, at bjergområderne spiller en vigtig rolle for den økonomiske udvikling i medlemsstaterne;
- G. der henviser til, at bjergområderne som følge af deres særlige karakteristika, navnlig de mange og forskellige vedvarende energikilder og deres afhængighed af ressource- og energieffektivitet, kan bidrage til udviklingen af nye teknologier og innovation i almindelighed;
- H. der henviser til, at bjergområderne står over for nogle alvorlige udfordringer – hvad angår social og økonomisk udvikling, klimaforandringer, transport og demografiske spørgsmål – der kun kan løses ved, at der etableres passende forbindelser med byområderne;

- I. der henviser til, at der er forskellige typer bjergområder i Europa, men at de har alle en række fælles problemer, såsom ringe tilgængelighed, få beskæftigelsesmuligheder, en aldrende befolkning og manglende konnektivitet;
- J. der henviser til, at der i Europa er bjergrygge, der rækker ind i tredjelande;
- K. der henviser til, at mange bjergområder mangler grundlæggende infrastruktur og adgang til tjenesteydelser af almen interesse;
- L. der henviser til, at bjergområderne i vid udstrækning er afhængige af bjerglandbrug;
- M. der henviser til, at det udtrykkeligt nævnes i artikel 174, stk. 3, i TEUF, at der bør lægges særlig vægt på bjergområder; der henviser til, at der findes en række EU-politikker, -programmer og -strategier, som indirekte påvirker bjergområderne;

Koordineret tilgang og generelle betragtninger

1. opfordrer Kommissionen til at indlede processen med at skabe en arbejdsdefinition for funktionelle bjergområder i forbindelse med samhørighedspolitikken; mener, at en sådan definition skal være bred og vidtfavnende, idet der tages hensyn til forskellige faktorer som højde, tilgængelighed og hældning; opfordrer Kommissionen til også at tage hensyn til områder, som ikke er bjergområder, men er meget afhængige af bjerge; fremhæver i denne forbindelse idéen i EU-strategien for Alperegionen (EUSALP) om at medtage områder uden bjerge i strategien som et godt initiativ;
2. mener, at EU's politikker bør have en særlig tilgang til bjergområderne, da de har brug for yderligere støtte for at overvinde de udfordringer, der er forbundet med klimaændringerne, kunne sørge for beskæftigelse, økonomisk udvikling og miljøbeskyttelse og bidrage til at nå EU's mål for vedvarende energi; mener som følge heraf, at bjergområderne bør integreres i alle aspekter af EU's politikker, herunder samhørighedspolitikken;
3. erkender, at EU ikke har nogen specifik politik for bjergområderne, og påpeger, at de allerede eksisterende politikker, programmer og strategier, der indirekte påvirker disse områder, giver basis for en "dagsorden for EU's bjergområder", der bør udgøre grundlaget for en EU-strategi, der sigter mod at opnå udvikling af bjergområderne og de områder, der er afhængige af dem, på lang sigt;
4. opfordrer Kommissionen til at arbejde på en "dagsorden for EU's bjergområder", som bør være en ramme, der bidrager til de tværnationale, grænseoverskridende og interregionale politikker; mener, at den fremtidige dagsorden bør fastlægge prioriteterne for udviklingen af de pågældende områder, således at sektorpolitikkerne bedre kan tilpasses, og mulighederne for at finansiere dem kan styres gennem EU's fonde, og således at der kan opnås nogle langsigtede bæredygtige politikker for inklusion;
5. opfordrer til en koordinering af de EU-politikker, -strategier og -programmer, som indirekte påvirker bjergområderne, som f.eks. Horisont 2020, Cosme, Life, Natura 2000, EU's bredbåndsstrategi, EU's klimatilpasningsstrategi, EU's miljøhandlingsprogram, Connecting Europe-faciliteten, det europæiske territoriale samarbejde, ESI-fondene og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer

(EFSD); opfordrer Kommissionen til at overveje en specifik anvendelse af disse programmer til bjergområderne;

6. opfordrer til en betydelig stigning i tildelingerne af midler fra ESI-fondene på nationalt plan til underudviklede bjergområder, idet der så vidt muligt anvendes en tværsektoriel politisk tilgang;
7. understreger, at den territoriale dimension af samhørighedspolitikken skal prioriteres gennem målrettede initiativer for territorial udvikling og yderligere støtte til territorielt samarbejde på europæisk plan;
8. opfordrer medlemsstaterne til at gøre brug af værktøjer som integrerede territoriale investeringer og instrumenter til lokaludvikling styret af lokalsamfundet til støtte for udviklingen af bjergområder;
9. understreger potentialet ved og betydningen af den eksisterende og fremtidige udvikling af makroregionale strategier for bæredygtig udvikling af EU's bjergområder med en stærk grænseoverskridende samarbejdsdimension, hvor det er relevant;
10. glæder sig over de nuværende initiativer for Karpaterne i EU-strategien for Donauområdet og de fremskridt, der er gjort med EU's makroregionale strategi for Alperne; bemærker, at sidstnævnte er et godt eksempel på en integreret tilgang til territorial udvikling, der tager hensyn til bjergområderne og de områder, der er afhængige af dem;
11. mener, at instrumentet til europæisk territorielt samarbejde udgør en fremragende mulighed for at udveksle bedste praksis og viden mellem bjergområder, og opfordrer til en særlig bjergdimension i det fremtidige europæiske territoriale samarbejde; glæder sig over initiativer som politikkerne mod affolkning i bjergområder, der har til formål at løse de specifikke problemer, som bjergområderne står over for;
12. opfordrer Kommissionen til at forelægge en meddelelse med en "dagsorden for EU's bjergområder" og i forlængelse heraf en hvidbog om udvikling af bjergområderne, baseret på bedste praksis og under inddragelse af de lokale, regionale og nationale myndigheder og andre relevante aktører, herunder arbejdsmarkedets parter og de økonomiske interesseorganisationer og repræsentanter for civilsamfundet;
13. insisterer på, at Kommissionen og andre interessenter foretager en grundig og regelmæssig vurdering af bjergområdernes tilstand i EU og analyser dataene, som f.eks. resultaterne af gennemførelsen af samhørighedspolitikens operationelle programmer og indikatorer vedrørende ændringer i livskvaliteten og den demografiske udvikling, med henblik på at finde det rette fokus for EU's finansiering og gennemførelse af politikken;
14. understreger nødvendigheden af at have pålidelige statistiske data som grundlag for politiske initiativer;
15. opfordrer til samarbejde med europæiske tredjelande om gennemførelse af en politik for bjergområderne;

16. opfordrer Kommissionen til at fremme anvendelsen af finansieringstekniske instrumenter i bjergområderne for at opnå konkrete resultater;
17. glæder sig over den igangværende debat om forenkling af samhørighedspolitikken; håber, at en enklere ramme og adgang til instrumenter, der er lettere for interessenter og modtagere at anvende, vil bidrage til udviklingen af EU's bjergområder; opfordrer til, at man er særlig opmærksom på at forenkle og gøre en indsats for at lette investeringer i bjergområderne;
18. opfordrer Kommissionen til at foreslå et europæisk år for øer og bjerge;

Vækst og beskæftigelse i bjergområderne

19. bemærker, at SMV'er i bjergområderne står over for alvorlige vanskeligheder på grund af manglende tilgængelighed, infrastruktur, konnektivitet og menneskelige ressourcer; opfordrer Kommissionen til at være særlig opmærksom på SMV'ernes udvikling i bjergområderne og til at kombinere Den Europæiske Fond for Regional Udvikling (EFRU), ELFUL's ressourcer og Cosme-programmet i en holistisk og effektiv politisk tilgang til støtte til SMV'er;
20. glæder sig over de fremskridt, der er gjort med EU-skovstrategien; støtter en bæredygtig udvikling af skovene på EU-plan, navnlig for så vidt angår skovenes bidrag til miljøbeskyttelse og biodiversitet og opnåelse af målene for vedvarende energi; bemærker, at skovbrugets økonomiske dimension kunne fremhæves i strategien;
21. er af den opfattelse, at et bæredygtigt skovbrug kan give job og økonomisk udvikling i bjergområderne; opfordrer til støtte til SMV'er i træsektoren;
22. opfordrer modtagerne af midler fra ESI-fondene i bjergområderne til at vurdere resultaterne af, potentialet ved og behovene hos de lokalt beliggende teknologiparker og, hvis der ikke findes sådanne parker, overveje at bygge dem ved hjælp af EU-midler og nationale midler;
23. understreger behovet for strategier for intelligent specialisering, når det er relevant, for at fremme de muligheder, bjergområderne giver;
24. anerkender behovet for støtte fra ELFUL og mener, at synergien mellem denne og ESI-fondene kan have en positiv indvirkning i bjergområderne;
25. støtter anvendelsen af ESI-fondene til industrisektorer, der ikke forurenar, såsom bæredygtig turisme, bæredygtigt skovbrug og sektoren for vedvarende energi;

Bjergområdernes sociale dimension

26. bemærker, at man inden for rammerne af samhørighedspolitikken kan fremhæve støtten til overgangen til en CO2-fattig, klimaresistent, resourceeffektiv og miljømæssigt bæredygtig økonomi;
27. mener, at en forøgelse af arbejdsstyrkens kvalifikationer og skabelse af nye arbejdspladser i den grønne økonomi bør indgå i investeringsprioriteterne for Den Europæiske Socialfond (ESF), og understreger, at EU-politikkerne bør støtte uddannelse

- på områder som bjerglandbrug, bæredygtig turisme, bæredygtigt skovbrug og teknologier for vedvarende energi;
28. fremhæver potentialet i tosporet uddannelse i bjergområderne; peger på de opmuntrende resultater, der er opnået i Østrig, Tyskland og andre medlemsstater; glæder sig også over projekterne for tosporet uddannelse i den makroregionale strategi for Donauområdet;
 29. er tilhænger af innovative løsninger med hensyn til adgang til grunduddannelse i fjernliggende bjergområder, f.eks. gennem samarbejde mellem bjergområder og byer;
 30. opfordrer til en forbedring af sundhedsfaciliteterne i de bjergområder, hvor det er nødvendigt;
 31. understreger vigtigheden af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet som en god lejlighed til at stoppe afvandringen af unge mennesker fra bjergområderne med henblik på at tackle den demografiske krise og problemet med en aldrende befolkning; opfordrer til ungdomsbeskæftigelsesinitiativer, som er specifikt rettet mod behovene i de underudviklede bjergområder;

Miljøbeskyttelse i bjergområder

32. minder om de betydelige og forskelligartede vedvarende energikilder i bjergområderne; mener, at disse områder bør føre an i indsatsen for at nå EU's mål for vedvarende energi; opfordrer Kommissionen til at fokusere på politikker, der tilskynder til og fremmer brug af vedvarende energi i bjergområderne;
33. understreger, at opfyldelsen af EU's mål for vedvarende energi ikke må ske på bekostning af natur og miljø; minder om, at vandkraft og udvinding af biomasse i visse tilfælde kan være meget skadeligt for økosystemerne, mens vind- og solenergianlæg kan skade landskabet;
34. bemærker, at bjergområderne er særligt sårbare over for klimaændringerne; mener i denne forbindelse, at beskyttelse af miljøet, bekæmpelse af klimaændringerne og passende foranstaltninger til tilpasning til klimaændringerne skal stå i centrum for en kommende "dagsorden for EU's bjergområder";
35. bemærker, at bjergområderne er en vigtig kilde til vandressourcer, som skal beskyttes og forvaltes på en bæredygtig måde; bemærker, at byområderne er afhængige af vandressourcer fra bjergområderne;
36. bemærker, at byområderne er afhængige af de økosystemydelse, som bjergområderne tilbyder, og at bjergområderne ofte ikke modtager en passende modydelse;
37. støtter udviklingen af bæredygtig turisme som en positiv mulighed for at skabe arbejdspladser og fremme en bæredygtig udvikling af de pågældende områder; understreger behovet for at udvikle bredbåndsinternet som grundlag for bæredygtig turisme;

Konnektivitet og tilgængelighed i bjergområderne

38. mener, at internettet og navnlig næstgenerationsnetteknologier spiller en meget vigtig rolle i overvindelsen af de udfordringer, som bjergområderne står over for; minder om, at internettet er forbundet med tjenesteydelser af almen interesse, og at manglende adgang til sådanne tjenesteydelser kan føre til affolkning;
39. glæder sig over EU's satellitkuponordning, hvorved satellitforbindelser give et brugbart alternativ for områder, der har en utilstrækkelig infrastruktur, eller hvor der er en manglende interesse blandt investorer;
40. opfordrer Kommissionen til i forbindelse med udviklingen af politikker for bredbåndsadgang at tage hensyn til den manglende infrastruktur og interesse hos investorer, som skyldes bjergområdernes lave befolkningstæthed og afsides beliggenhed; opfordrer Kommissionen til at udvikle særlige politikker til at overvinde den digitale kløft i disse områder;
 - o
 - o o
41. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og Regionsudvalget og til medlemsstaternes regeringer og nationale og regionale parlamenter.

BEGRUNDELSE

Bjergområderne i EU er sjældent i fokus i samhørighedspolitikken. Den territoriale dimension er genstand for debat, men selve bjergene bliver ofte glemt, og medlemsstaterne må selv tage sig af bjergene og de dermed forbundne udfordringer. EU-fondene fokuserer ofte på at opnå specifikke resultater. De vanskeligheder, der er forbundet med investeringer i bjergområderne som følge af manglende infrastruktur og de ekstraomkostninger, som skyldes deres afsides beliggenhed, fører til, at bjergområderne forbigås.

Der fokuseres i denne betænkning på, hvordan bjergene i EU kan bidrage til opfyldelsen af EU's mål, herunder Europa 2020. Bjergområdernes rige naturressourcer og aktiver kan skabe job og dermed øge beskæftigelsen i EU, især grønne job, der bidrager til bekæmpelsen af klimaændringer. Mangfoldigheden af og rigdommen på vedvarende energikilder kan bidrage til opfyldelsen af EU's mål for vedvarende energi. Samtidig kan man ved hjælp af EU-midler reducere fattigdom og social udstødelse i de mindre udviklede bjergområder i EU. En udvikling af mange af bjergområdernes aktiver kan også føre til bedre social, økonomisk og territorial samhørighed, ved at der tilvejebringes bæredygtig økonomisk udvikling i bjergene. Bjergene selv kan som centre for grøn vækst blive en førende kraft inden for bæredygtig vækst i EU.

En definition af bjergområder

Der findes en definition af bjerge i Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne¹. Denne definition er særlig møntet på landbruget, da den tager hensyn til en kortere vækstsæson og det forhold, at der ikke kan benyttes maskiner på grund af hældning.

En holistisk EU-tilgang til bjergene kræver også en definition for regionalpolitikken. Det påpeges i denne betænkning, at der skal tages hensyn til bjergområdernes helt afgørende forbindelse til deres omkringliggende områder og byområder. EU-strategien for Alperregionen er et godt eksempel på at medtage de pågældende områder i en strategi for et bjergområde — den omfatter over 70 mio. mennesker², hvoraf mange ikke bor i selve bjergene. Denne tilgang til en bæredygtig udvikling af bjergområderne skal overføres til samhørighedspolitikken.

Opfordring til en dagsorden for EU's bjergområder

Ud over en definition er der behov for et konkret forslag til en bjergpolitik. Dette nævnes i betænkningen i form af en opfordring til en dagsorden for EU's bjergområder.

Grundlaget for en sådan dagsorden er de forskellige politikker, som indirekte vedrører bjergområderne - Horisont 2020, Cosme, Life, Natura 2000, EU's bredbåndsstrategi, EU's klimatilpasningsstrategi, EU's miljøhandlingsprogram, Connecting Europe-faciliteten, det europæiske territoriale samarbejde, de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD). Disse politikker vedrører bjergområderne og påvirker dem, men der er ingen klar, fælles politisk tilgang til

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/cooperate/alpine/eusalp_map.pdf

bjergene. En dagsorden vil således udgøre en ramme, der giver yderligere fokus i samhørighedspolitikken. Den vil også være nyttig som grundlag for et territorialt fokus for den næste programmeringsperiode. Denne dagsorden vil med tiden også kunne blive kernen i en mere omfattende strategi for udviklingen af bjergområderne.

Koordinering af EU's politikker for bjergområderne

En koordineret tilgang i en eller anden form er af afgørende betydning for at sikre, at finansieringen fra EU er ordentligt strategisk orienteret mod at skabe bæredygtig og inklusiv vækst. Der opfordres i denne betænkning både til, at der etableres en dagsorden for EU's bjergområder, og til at der tages hensyn til bjergdimensionen i EU's fremtidige programmer og politikker, navnlig inden for rammerne af ESI-fondene. Den igangværende programmeringsperiode for samhørighedspolitikken er først lige begyndt, men de første tiltag for bjergene i samhørighedspolitikken skal gennemføres nu. Der opfordres derfor i betænkningen til en stigning i tildelingerne af midler fra ESI-fondene til underudviklede bjergområder, som der kan tages hensyn til i den næste programmeringsperiode. Tilføjelsen af "underudviklede" skyldes, at der findes veludviklede og mindre udviklede bjerge i samme medlemsstat, mens det er de underudviklede, der har brug for støtte fra EU-midler til at overvinde deres særlige udfordringer og opnå bæredygtig vækst og dermed samhørighed. Der opfordres i betænkningen også til en særlig bjergdimension inden for det europæiske territoriale samarbejde, som vil skabe en god fremdrift for bjergpolitikken i EU ved at udvide platformen for bedste praksis i disse områder.

Fundamentet for bæredygtig vækst

Betænkningen indeholder også en nærmere beskrivelse af, hvad en dagsorden og en særlig bjergpolitik kan tage hensyn til. Den fokuserer på de tre former for vækst, som EU sigter mod - intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Disse former for vækst er indbyrdes forbundne i bjergområderne, da de alle kræver hensyntagen til bevarelse af miljøet og en strategi til at løse de fælles udfordringer, der findes i bjergområderne, især hvad angår konnektivitet og tilgængelighed. Der opfordres derfor i betænkningen til støtte til brug af vedvarende energi i bjergområderne, men kun under hensyntagen til de miljømæssige konsekvenser heraf. Der opfordres i betænkningen også til støtte til overvindelse af den digitale kløft, hvilket vil være et vigtigt skridt til at standse affolkningen af visse bjergområder. Bjergområderne er allerede et attraktivt sted at bo¹, og med mere EU-støtte til konnektivitet og tilgængelighed vil det blive endnu mere tiltrækkende at bo og oprette SMV'er dér.

¹ Undersøgelse fra Epsilon om GEOSPECS: "European Perspectives on Specific Types of Territories"
http://www.espon.eu/export/sites/default/Documents/Projects/AppliedResearch/GEOSPECS/FR/GEOSPECS_Final_Report_v8_revised_version.pdf